



גליון

341

פרשת ואתחנן - נזבמו תש"פ

דקות יהיה מאוחר מדי והוא יאלץ להישאר שם בשדה התעופה לבדו, לא הועילה כמו ולא הגיעה לאוזניו.

רגעים ספורים חלפו. הקברניט איבד את סבלנותו, נעל את הדלתות ו.. המריא. בלעדיו. לא ידוע לנו כיצד המשיך את דרכו, אם צרור כספו ומסמכיו האישיים היו עמו אם לאו, אבל גם בלאו הכי, כאשר כל מזוודותיו בבטן המטוס בלי שאי מי יבטיח לו למצוא אותן לבסוף, וקול הכרוז קורא בשמו שוב ושוב, דוחק בו לסיים - והוא כחירש לא ישמע ועל משמרתו נותר לעמוד - לאו מילתא זותרתא היא.

כתלמיד לאותו צדיק, הרשה לעצמו רבי שמשון לשאול אותו זמן מה לאחר מכן: "רבי, איך עשית את זה? אמנם להישאר בפר"ז - גם אני יכול, אבל להתרכז בתפילה בכאלו רגעים - אינני מסוגל. איך התפללת, וכי חשבת שהמטוס ימתין?".

הרב לא הרחיב בדברים, אך נידב משפט קצר שכבר הסביר הכל: "היה לי טוב שם...".

הוא עמד שם בפר"ז לפני מלך מלכי המלכים, ששמע וראה אותו מתחטא לפניו כבן לאביו. יתכבדו נא מטוסים וטייסים, דיילים ולוחות זמנים, ויתעסקו הם בקטנות, בל יהינו ליטול ממנו את הרגעים המתוקים ההם של עסק התפילה, כאשר אין לו בעולמו דבר מבלעדיה.

מעשה נוסף סיפר הרב פינקוס במהלך שיחה שנשא בארצות הברית, מעשה שהוא בבחינת "את חטאי אני מזכיר היום", והשפיע רבות על המאזינים. וכך אמר: "אני רוצה לספר סיפור אישי שאירע עמי. אחד הרגעים הגרועים ביותר שהיו לי בימי חיי...".

"באחד מימי החורף, לפני עשרות שנים, נסעתי באוטובוס מתל אביב לירושלים. השקיעה היתה אז קצת לאחר השעה ארבע וחצי, ולפתע באמצע הנסיעה נזכרתי שעדיין לא התפללתי מנחה...

לא ידעתי מה לעשות, האם עלי לרדת או לא, אבל ד' עזר לי. באותה תקופה היו האוטובוסים עוצרים לחניה קצרה בבית שמש כדי לאפשר לנוסעים לפוש קמעא מטלטולי הדרך. וכך, כאשר האוטובוס עצר בבית שמש והנהג הכריז: 'שלוש דקות הפסקה', קפצתי מהאוטובוס והתחלתי להתפלל שמונה עשרה, כשאני בלחץ וחשש מפני התפילין וכל החפצים שהשארתי באוטובוס ועלולים להיאבד.

וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהַיָּא לְאִמְרֵי (ג, כג)

'בעת ההיא לאמור' מהו לאמור? אמר רבי עזריה: לאמור לדורות שיהיו מתפללין בשעת הצרה, שהרי משה אע"פ שנאמר לו (דברים ג) 'לא תעבור את הירדן הזה' - התחיל מתחנן (דברים רבה בו)

'כל הצרות הרבות הבאות עלינו שאיננו ניצולים מהם' - כותב מרן ה'חפץ חיים' (בספרו 'ליקוטי אמרים') - 'המה מפני שאין אנו צועקים ומרבים בתפילה עליהם. כי אילו התפללנו ושפכנו שיח לפני הקב"ה בוודאי לא ישובו תפילותינו ובקשותינו ריקים!'

ממשיך הח"ח ואומר: 'ולא יסתפק האדם במה שמתפלל השמונה עשרה שלוש פעמים ביום, אלא כמה פעמים ביום צריך לשפוך תפילות ובקשות בינו לבין עצמו כשהוא בביתו, מעומקא דליבא, והתפילה תצא אז בכוונה עמוקה ובלב נשבר ורוח נמוכה. תפילה כזו בוודאי לא תשוב ריקים!'

* * *

את המעשה דלהלן אודות אחד מבעלי העבודה היה הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל שב ומספר, ובאמצעותו ביקש להמחיש כי עוד יש בינינו יהודים הזוכים לחוש קרבת אלוקים בעומדם בתפילה, עד כדי שהתענוג הזה שווה להם כל הון דעלמא.

וכך היה המעשה: במהלך נסיעה שערך אותו צדיק מארץ ישראל לאמריקה, עשה המטוס חניית ביניים בפר"ז, חנייה זו אמורה הייתה להימשך כשעה. הנוסעים כולם ירדו בינתיים לחלץ את עצמותיהם ולהזין עיניהם במראות שמסביב, ואילו הרב החל מכין עצמו לתפילת מנחה. והנה בעודו אוחז בעיצומה של תפילת שמונה עשרה, תם פרק הזמן של חניית הביניים. כל הנוסעים עלו ותפסו איש איש את מקומו, כשברקע כבר נשמע נהמת המנועים בטרם טיסה, מלבד המושב שלו שנותר ריק...

לצוות המטוס אצה הדרך. שוב ושוב השמיעו מערכות הכריזה את שמו בבקשה שימהר לשוב ולעלות, אבל הוא כאילו ולא היה שם, ושרוי בעולמות אחרים. גם הערה של פלוני שהעז ללחוש באוזנו של המתפלל כי בעוד שלוש

כשהגעתי לסוף שמונה עשרה, וכליטוואק' אני אומר 'שלום רב' במנחה, שהוא נוסח קצר יותר מ'שים שלום', אני שומע לפתע את נהמת המנוע. הנהג כבר החל ללחוץ על הדוושה, ואני אחז עדיין לפני 'אלוקי נצור'...

ובכן לא הייתה לי ברירה אמרתי תיכף 'יהיו לרצון' ועושה שלום' ורצתי לאוטובוס כשבליבי אני מצטדק שהחלק האחרון הרי אינו חובה מעיקר הדין ולא עצם מעצמיה של ה'שמונה עשרה'..."

"אבל הקשיבו ידידי, המילים הללו שלא אמרתי אז - 'פתח לבי בתורתך' רודפות אותי עד היום. ואני אומר לכם, שאם היה לי בזמנו את הכוח להישאר שם ולומר לעצמי: 'העולם כולו בטל ומבוטל - אני מדבר כעת אל ה' יתברך, לא הייתי צריך לבוא אליכם היום לאמריקה לומר לכם מוסר. הייתם אתם באים אלי לארץ ישראל כדי לשמוע אותי...'".

הצד השווה שבכל הניסיונות העומדים בפני המתפלל הוא לזכור את העובדה שבאותה שעה הוא עומד לפני מלך ו'מדבר עם הקב"ה'. אבל, כאמור, כאשר אדם נחפז לצאת לענייניו הרי שהטרדה הזו מבלבלת את המחשבה ומשכיחה את הטעם הענוג של עמידה זו, ואף את המורא שיש לחוש באותה שעה. ה'נגיעה' של הטרדה והצרכים ה'דחופים' מסמאים את העין ומטמטמים את הלב. ובכן, מה עושים? - מסלקים את ה'נגיעה'.

דוגמא לדבר: בישיבת בריסק שבה למד הרב פינקוס בבחרותו, לא הגישו לבחורים ארוחת ערב מסודרת על שולחנות ערוכים, אלא היו מניחים בצידו של חדר האוכל לחם, חמאה ושתייה, וכל אחד נטל לעצמו לפי צרכו. הדבר גרם לכך שהיה צורך למהר עם סיום התפילה ולהופיע בחדר האוכל על מנת שלא להפסיד את ארוחת הערב.

הדחיפות הזו למהר ולהגיע לחדר האוכל הביאה את רבי שמשון ביום מן הימים להחלטה שעליו לוותר על ארוחת הערב. משהרגיש שהמחשבה אודות הלחם העלול להיגרמר מפריעה את ריכוזו בתפילת שמונה עשרה, לא היסס להגיע למסקנה שאם כך הרי עדיף לא לאכול כלל.

שהלא מילתא דפשיטא היא, שלהתפלל כראוי חייבים, ואילו לסעוד בערב אין זו חובה. לא זו בלבד אלא שטעמה המענג של עמידה לפני מלך עולה אלפי מונים על טעמה של ארוחת ערב...
[מתוך הספר 'השמש בגבורתו']

* * *

סח הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל: לפני שנים פגשתי יהודי שפנה אלי ואמר לי: "אני חייב לכם הרבה הכרת הטוב!". והוא החל לספר: "היה לי בן שלמד בישיבה קטנה בבני ברק. יום אחד הגעתי לבקר אותו, והיה זה בדיוק בזמן שאמרתם שיחה לבחורים. אמרתם שם בשיחה כי אכן קשה מאד לכוון בכל תפילת שמונה עשרה. לא בכדי נקראת

התפילה 'עבודה'... גם לכוון ב'אבות' - לצערנו הרב, קשה. והרי, להלכה נפסק, שמי שלא כיוון את פירוש המילים ב'אבות' - לא יצא ידי חובתו! אחרי מאה ועשרים, הוא יגיע למעלה, ויגידו לו: 'ר' איד! לא התפללת בחיים שלך!' הוא יזדעק: 'הרי לא היתה פעם אחת שלא התפללתי'. ואז יגידו לו את האמת בפנים: 'התפללת - אך לא התפללת! לא כיוונת ב'אבות!' לא יצאת ידי חובת תפילה מימך!'

"ואז שאלתם את הבחורים בשיחה", כך הוא מספר לי, "מה עושים?" אז נתתם עצה: ב'ברכות הנהנין' יש בסך הכל תשע מילים. לכוון בתשע מילים - זה כבר יותר קל. כמה זמן זה כבר לוקח? מקסימום חצי דקה... הצעתם אז להתחיל ב'ברכות הנהנין'. לקבל על עצמנו להרגיש בכל ברכה שאנחנו עומדים לפני המלך ומודים לו - 'שהכל נהיה בדברו', 'בורא פרי העץ' וכו'. על כוונה בתשע מילים - אין כבר תירוצים. זו לא עבודה כל כך קשה, צריך רק לרצות. אחרי ש'נקבל טעם' בזה - נוכל בס"ד להתקדם הלאה, כי הבא להיטהר - מסייעים בידו."

אותו יהודי סיים את ספורו ואמר: "אני חייב לכם הכרת הטוב. אימצי את העצה הזאת. התחלתי לכוון ב'ברכות הנהנין'. התקדמתי, בסייעתא דשמיא, 'לאבות', ומשם יותר ויותר. קיבלתי 'טעם' בתפילה".
[מתוך 'יחי ראובן']

אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ (ג, לה)

מה יפים חיוו של יהודי היודע ומרגיש איך שהקב"ה משגיח עליו ומוביל אותו בבטחה במשעולי החיים... והגם שהוא לא מבין ולא יודע איך ולמה, הוא מגיע בסופו של יום אל המנוחה והנחלה. ופעמים שהוא גם זוכה לראות ולהבין את גלגולי ההשגחה הפרטית - איך שהכל היה לטובתו, ועד כמה חזקה ומשמעותית היא ההבטחה שהבטיח הקב"ה (דבר ראה פ"ד ה): "אין אדם שומע לי ומפסיד..."

* * *

יום שני בשבוע, השעה אחת בצהריים במשרד-הפנים בחיפה. "סבלנות", זו המילה הנשמעת בכל רגע בו משיהו אחר מתפרץ כשסבלנותו כבר פקעה... התור משום מה - נראה רק כמתארך יותר ויותר...

באותו הזמן יושב בחדר המלמדים בת"ת 'תורת חיים' ברכסים, בהפסקת הצהריים, הרב מ. שצריך להסדיר ענין דחוף מאד במשרד הפנים. אך בראש סדרי העדיפויות עומדים ילדי החיידר ולימוד תורתם, וכל יתר סידורי החיים מוצאים את זמנם מעבר לשעות החיידר. וכעת, מצלצל הרב מ. לברר את שעות קבלת הקהל במשרד הפנים. המענה הקולי אישר, כי אכן היום, יום שני, יש קבלת קהל עד השעה חמש.

עשרות אנשים עומדים כמוהו לפני הדלת הסגורה ומנפנפים לשומר עם מסמכים שונים בהם מופיעה בפירוש השעה חמש וחצי כשעת הסגירה, אך השומר חמור הסבר עונה שוב ושוב בקולו המתכתי: "כאן יש שלט - 'סגור חמש', כולם הולך בבית, דלת כבר סגור, יש באים מחר...". ליבו של הרב מ. צנח בקרבו. "רבש"ע... 'עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ', אתך אני יכול לדבר", מתפלל הרב מ. - "אנא הושיעה נא, עשה למען תינוקות של בית רבן...". וכך הוא פוסע לאיטו לעבר היציאה...

ממש לפני שהוא יוצא מהפרוזדור הארוך, רואה הרב מ. עובד של המשרד יוצא מדלת אחורית וניגש לתיבת ה'אל-תור' להוציא את המעטפות שהצטברו שם במשך היום. במחשבה של 'מה אפשר להפסיד', ניגש אליו הרב מ. ומראה לו את המסמכים בשאלה כיצד ניתן למלא אותם והאם אפשר לצרף אותם לערימה שלו?]. [מלכתחילה לא הייתה אפשרות להניח את המסמכים בתיבת האל-תור, כיון שהיה צורך בחתימות לאותו היום]. הפקיד מעיין במסמכים ומבקש מהרב מ. להמתין רגע. הוא נבלע בדלת ממנה יצא ומותיר את הרב מ. תוהה ונבוך... לאחר חמש דקות חוזר הפקיד עם ערימת הניירות, מכוון את מ. במילוי הטפסים במדויק, מה לצרף ואיך, לוקח שוב את הטפסים, ונעלם מבלי לומר מילה...

הפעם הרב מ. כבר מתחיל למלמל 'מזמור לתודה'. עודו עומד ומודה לה', יוצא אליו הפקיד עם תיקיה מסודרת וסגורה, ומפטיר לעברו: "הכל כאן חתום ומוכן... רק שתדע שלמעלה באולם קבלת קהל יושבים עדיין אלו שנכנסו בשעה שתיים, ואיני יודע אם בכלל יטופלו היום...". אמר, ונעלם לו בדלת האחורית. "רק שתדע שלמעלה בשמים יש אולם מיוחד לקבלת קהל עם שעות פתיחה מיוחדות ללומדי התורה ולמלמדי תינוקות של בית רבן" - קרא אחריו הרב מ. ונעלם אף הוא מעבר לפרוזדור הארוך...

[מתוך 'האמנתי ואספרה']

* * *

סיפר הגה"צ רבי **יעקב גלינסקי** זצ"ל: כשהייתי בניו יורק עליתי לביתו של עשיר בעל מפעל גדול, יהודי בר אוריין ויודע ספר, שהתאחדו על שולחנו תורה וגדולה. הוא הרים תרומה נכבדה למוסדות התורה, ושאלתיו במה זכה לחיים של עושר וכבוד - 'אין כבוד אלא תורה' (אבות פ"ו מ"ג) - למשפחה מפוארת, כולם בני תורה.

נענה ואמר: "בברכת המזון אנו מבקשים 'הרחמן הוא ישבור עולנו מעל צווארנו, והוא יוליכנו קוממיות לארצנו', ויש אימרה נודעת בשם הבעש"ט הקדוש שכשם שיש גאולה כללית כך יש גאולה פרטית, בבחינת (תהילים ט"ו) 'קרבה אל נפשי גאלה'... ובי היה מעשה... שברתי עולי מעל צווארי, ואני הולך קוממיות!". מה אומר ומה אדבר, חידות היו לי דבריו. פתח וסיפר: "לאחר נישואי הייתי אברך כולל, וכשכלו שנות מזונתי רכש חותני מפעל בעבורי. העבודה

את החישוב עושה הרב מ. במהירות: נסיעה של כעשרים דקות, חיפוש חניה לפחות עשר דקות, כניסה לבנין המסובך והגדול, והגעה עד הפתח - חמש עד עשר דקות נוספות, וצריך להגיע לפחות עשר דקות לפני שעת הסגירה, כדי שלא להישאר בחוץ. אם כן, אין ברירה, ואני אאלץ לצאת מהחיידר בשעה ארבע, שזה אומר - ארבעים דקות לפני סיום השיעור האחרון, כך חשב. עננת תוגה כיסתה את פניו כשחשב לעצמו, 'האם ארבעים דקות הפסד של לימוד התורה עם תינוקות של בית רבן, שווים את הענין הדחוף אותו אני צריך לסדר?'.

בצעד נמרץ קם ופנה לחדר המנהל כשהוא חושב בליבו: 'כתוב במשלי (יא, יד) 'ותשועה ברוב יועץ' אל תקרא 'ברוב' אלא 'ברב', אלך ואתייעץ עם המנהל'. המנהל חשב על העניין ותוך כדי מחשבה החל לנבור בניירותיו, והנה הוא שולף מסמך, מעיין בו, וקופץ בשמחה: "הנה, כתוב כאן בפירוש: 'שעות קבלת קהל בימי שני עד השעה חמש וחצי'. המנהל קם בזריזות, צילם את המסמך, ונתן לו 'ליתר בטחון' באומרו: "אם הדלת תהיה כבר סגורה, תראה לשומר את שעות הפתיחה, ובזכות לימוד התורה, הוא בוודאי יוותר לך ויפתח בפניך את הדלת, כי הרי קבלת הקהל נמשכת שם עד השעה שבע בערב למי שנכנס לפני שעת הסגירה".

"מלימוד תורה אפשר רק להרוויח" - סיכמו הרב המנהל והרב מ. ביחד ופטרו את העניין לשלום.

סיום יום הלימודים, השעה ארבע וארבעים, והרב מ. יוצא מהחיידר, עולה מיד על רכבו ויוצא לדרך. המחשבות מתרוצצות במוחו - מה וכיצד יפול דבר: "מה שבטוח הוא שגם אם לא אצליח להגיע, כך הוא רצון השי"ת וזה לטובתי, שהרי לא יתכן שאפסיד בגלל לימוד תורה עם הילדים".

השעה ארבע חמישים וחמש, הרב מ. מוצא עצמו ממש בכניסה לבנין. 'הכביש היום היה פתוח מתמיד ממש לכבודי, אך כעת, עומדת לפני המשימה הקשה של מציאת חניה...! והנה, 'טרם יקראו ואני אענה', והוא שומע קול פנימי האומר לו: 'אתה שימחת את שלי, אף אני אשמח את שלך', ובאותו רגע ממש את מי הוא רואה? את הר"מ של המכינה יוצא בדיוק עכשיו מהבנין וניגש אל רכבו שחונה ממש כאן...

החניות מתחלפות במהירות תוך כדי שהרב מ. אף מקבל הסבר מהיר כיצד להגיע ליעדו בתוך הבנין המפותל מבלי לאבד זמן יקר. הרב מ. ממהר בנפתולי המדרגות, הכניסות והמעליות, תוך שהוא מביט בדרך ובשעון חליפות. השעה חמש כבר נראית על מסך השעון, מה שאומר שלפי המענה הקולי, הדלת כבר סגורה, על אף קפיצת הדרך והחניה הזריזה. לכאורה רק נס של המסמך הישן יכול לפתוח את הדלת...

'נו מהר, עוד פרוזדור אחד', והנה המקום: 'משרד הפנים אולם קבלת קהל'. השעה חמש ודקה, ו...הדלת סגורה!.

במפעל התחילה בתשע, ואני ביקשתי לפתוח יומי בשעתיים של לימוד, משמונה עד עשר. ביקשתי מאשתי שתפתח את המפעל ותשהה בו בין תשע לעשר. הסכימה ברצון - בשעה הראשונה אין טרדות רבות.

והנה, כשהגעתי בעשר אמרה האשה: "כמה טלפונים היו, כמה הכרעות נדרשו, ואני איני מוסמכת להחליט. בבקשה ממך, תפתח אתה את העסק, ותלמד בין עשר לשתיים עשרה!".

טוב, לו יהי כדבריה. הגעתי בתשע, פתחתי את המפעל, ודממה, איש אינו מתקשר. בעשר באה אשתי. כשחזרתי בשתיים עשרה התאוננה: "אוף... כמה שיחות הגיעו, התעניינו ודרשו תשובות, ולא יכולתי לענות".

תמהתי: "אתמול הייתי פה בשעות אלו, ולא היתה פעילות!". ואז דפקתי על השולחן ואמרתי: "אדון שטן, מי מנהל את המפעל, אני או אתה?! לא אתן לך לנהל. על אפך ועל חמתך, איני נכנע לתכתיבך! אני אלמד משמונה ועד שתיים עשרה, ומי שירצה להשיגני, יתאים עצמו לשעותיי!".

וכך היה. הלקוחות למדו מהר מאוד שאפשר להשיגי משעות הצהריים ואילך. בתחילה היתה אשתי במפעל, ולאחר מכן מנהל העבודה, ואני קובע חצי יום לתורה. הנה כי כן, שברתי עולו והייתי לעצמאי!".

הנה כי כן... 'אין אדם ששומע לי ומפסיד'.

[מתוך 'והגדת-הגדש"פ]

אַתְּ הִיאַ אֱלוֹהֵיךָ תִּירָא (ו, יג)

עד שבא רבי עקיבא ולימד: 'את ה' אלוהיך תירא' - לרבות תלמידי חכמים (פסחים כב:)

לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביזו בה תלמידי חכמים (שבת קיט:)

אף שהיו לקויים בעבירות חמורות, גילו לנו חז"ל שהמקור והשורש שבגינן נפלו בני ישראל לכזו שפלות, הוא משום שביזו תלמידי חכמים. שכן כל זמן שפשוטי העם כיבדו תלמידי חכמים כראוי ונרתעו מהם, זכו להארה ממרום ולסייעתא דשמיא שיוכלו ללכת בדרכי ה'. אולם כשביזו תלמידי חכמים, הסתלקה מהם ההשגחה העליונה, וממילא נכשלו בכל העבירות החמורות, וזה שגרם לחורבן עיר הקודש... [שפע חיים]

* * *

פעם אחת הוזמן הגה"צ רבי שמואל אהרן יודלביץ זצ"ל לנפוש במושב מסוים בתקופת תמוז. היה זה מושב שרוב תושביו מבני עדות המזרח, ובו משפחות אשכנזיות מעטות שאחת מהן הזמינה אותו והתכבדה בשהותו בביתה. אך

תנאי אחד התנה רבי שמואל אהרן עם המזמינים, והוא כי יארגנו בעבורו מנין לתפילת ותיקין, שכן כל ימיו הקפיד על כך, וגם במקום נופש אינו מתכוון לחרוג ממנהגו. ואכן בני המשפחה ארגנו עם שכניהם את המנין.

עם שחר, התכנס המנין בבית כנסת הספרדי של המושב והחלו להתפלל. כעבור שעה קלה התקבצו ובאו המתפללים הקבועים וראו את מנין ה'ו'תיקין'. החל הגבאי לקצוף ולרגוז על ה'פלישה לממלכתו' וקביעת סדרים חדשים. וכשראה שהמתפללים הביאו אדם הדור-צורה, היה סבור שוודאי מינוהו כרבם והתבדלו מתוך הקהל. הוא החל לצעוק ולמחות בזעם רב על רבי שמואל אהרן שנטל עטרה לעצמו. המתפללים לא ענו דבר, סיימו תפילתם ועזבו את המקום.

כשהגיע עת תפלת מנחה, הגיעו רבי שמואל אהרן ומארחיו לבית הכנסת בחשש כבד כיצד יתקבלו עתה על ידי הגבאי. והנה לתדהמתם פנה הגבאי לעברם בהארת פנים ויראת כבוד, אחז בזרועו של רבי שמואל אהרן והנחה בכבוד גדול אל מושב ה'מזרח' לצד ארון הקודש. הוא מיהר להביא לו סידור ושימשו כעבד לאדונו. המארחים תמחו לעצמם מאוד ולא הבינו מה אירע.

לאחר התפילה פנו המארחים לביתם, אך אחד מהם התמהמה ונשאר לשוחח עם הגבאי כדי לברר את סיבת השינוי הקיצוני בהתנהגותו מהבוקר. סיפר לו הגבאי לפי תומו, כי אחרי ששב בבוקר לאחר התפילה אל ביתו מצא לדאבונו שכל עיזיו מתו לפתע פתאום, לא נשאר מהם אחד! הוא הבין שהיה זה עונש על פגיעתו ב'חכם' כלשונו, והצטער והתחרט על מה שעשה... [מתוך 'דרך אבות']

* * *

פעם אחת הגיע הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל עם בנו לאירוע מסויים. והנה כשנכנסו לאולם האירוע, ניגש אברך לרבי אברהם ושאל אותו שאלה בדברי תורה. השיב לו רבי אברהם מיניה וביה שזה גמרא מפורשת במקום פלוני ואין כלל מקום לשאלה. כשהמשיכו בדרכם אמר בנו של רבי אברהם לאביו כי האברך הזה ששאל שאלתו, הוא מוסר שיעורים בישיבה פלונית ואותם בחורים שעמדו שם על ידו בעת ששאל את השאלה הם תלמידיו. נחרד רבי אברהם שמא בתשובה שהשיב לאברך ההוא בפני תלמידיו פגע בזה בכבוד תורתו בפני התלמידים שהראה בתשובתו כאילו נעלם מהר"מ שלהם גמרא מפורשת.

והנה, לאחר זמן נודע מפי הבחורים באותה ישיבה, כי רבי אברהם ביקר במיוחד בישיבתם וניגש לר"מ ההוא בהכנעה כתלמיד לרבו, ושאל אותו שאלה בדברי תורה בפני התלמידים... התברר שרבי אברהם לא נח ולא שקט עד שתיקן את הרושם השלילי הקודם, בתשובת המשקל, להראות גדולתו של הר"מ בפני תלמידיו עד [שכביכול] רבי אברהם נצרר לידיעותיו... [מתוך 'אגן הסהר']